

מדינת ישראל
משרד הביטחון

אתר "יזכור" www.izkor.gov.il
סיפור חיים

רב טוראי רזניק, יאיר (יאיר'קה)

בן חוה ויעקב, נולד ביום י"ז בטבת תר"ץ (17.1.1930) בחיפה. עד גיל 11 התחנך בבית החינוך בחדרה, ממנו עבר לבית-החינוך בגבעת השלושה, ובו סיים את בית-הספר המחוזי. יאיר המשיך ולמד בבית-הספר החקלאי על שם כדורי, הצטיין כרפתן ופלח, דבק בכל נפשו בעבודת החקלאות ובאדמת הארץ. משסיים את חוק-לימודיו בהצטיינות ובקבלת מלגה, חזר לגבעת השלושה. שירת בפלמ"ח מגיל 15, השתתף בקורסים שונים ובכללם קורס קצינים בדליה. היה מדריך-נוער שהתחבב על חניכיו בפשטותו, ביושר-לבו ובאהבתו העמוקה לעם ולארץ, במחשבתו הברורה ובמסירותו ובנאמנותו החברית למופת. יאיר היה ספורטאי מובהק: שחיין ושחקן כדורגל. ניחן בנפש עדינה ורגישה ובכשרון למוסיקה שהיטיב להבינה ולהתעמק בה. במכתביו וברשימותיו שכתב להוריו ולחבריו ידע לתת ביטוי יפה ונאמן לרשמיו, לחוויותיו ולהרהוריו על עבודתו, יעדו ושאיפתו לעבודת בניין ויצירה. במכתבו מהרי ירושלים כתב לאביו: "אולם האמינו לי שמוכן אני להניח את ה'ג'וב' ולשוב הביתה לרפת ולטרקטור ולהמשיך בחיים שקטים, חיי עמל ויצירה, להרגיש שאני בונה משהו ולא רק הורס את כפריה ומושבותיה של המולדת". ובהמשך המכתב כתב: "פצעים הנגרמים לכל אדם עקב ההכרח לרצוח ולהרוג בני אדם, אף כי אויבים הם, פצעים אלה לעתים קרובות אף לא נרפאים והופכים למחלה כרונית". כשהועלתה שאלת הגיוס במשק הוחלט שעליו להישאר במקום, מאחר שתפקידיו במשק חיוניים למאמץ המלחמתי. הוא לא הסכים להישאר בשעה שחבריו יוצאים לפעולה והמולדת בסכנה. בעקשנותו הרבה הכריח את המשק לשנות את ההחלטה - והוא יצא.

יאיר התגייס ביוני 1948, שירת בחטיבת "הראל" והשתתף בפעולות נגד העיראקים ב"נזלה". בהתנהגותו החיילית בקרבות בדרך לירושלים, בדבקותו במילוי החובה שלא ידעה גבול וקדמה לכל דבר אחר - נתחבב על חבריו לנשק, על הממונים עליו ועל הסרים למשמעתו.

בימי מבצע "חורב" לסילוק הצבא המצרי מתחומי ישראל, בינואר 1949, יצא בראש מחלקה לכיבוש משלט רפח. הוא שימש דוגמה לאנשיו בהתמדתו, על אף התנאים הקשים, ובאומץ-לבו. פרץ גדר אחר גדר ואיפשר את ההסתערות לכיבוש המשלט, אולם הוא עצמו נפגע מצרור כדורי מכונת-יריה של האויב ברגע שהגיע לטווח רימונים מן המטרה, ונפל ביום ב' בטבת תש"ט (3.1.1949). הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות בגבעת השלושה.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

נזכר את פולם

כל הזכויות שמורות © 2009. מדינת ישראל, משרד הביטחון.

Copyright © 2009. The State of Israel, Ministry of Defense. All rights Reserved.

יאיר רזניק

יאיר נולד בחיפה בן יחיד לחוה ויעקב. למד בחדרה, ב"כדורי" וגבעת השלושה. הצטיין בלימודיו, קיבל מילגה והבטיח רבות לעתיד. סיים את בית הספר החקלאי "כדורי" וחזר כחבר לגבעת השלושה. עבד בקביעות ברפת והתמחה בענף זה, היה חסון בהופעתו ועדין נפש; מעמיק חושב ובעל רגשות עמוקים. גדוש בשמחת חיים ושופע טוב לב. עם מלחמת העצמאות התגייס לפלמ"ח. סיים קורס קצינים ושירת באדמות נזלה (הם שטחי הפלחה של גבעת השלושה). השתתף בקרבות ירושלים בגדוד "הפורצים". נדרש על ידי הקיבוץ לחזור למשק ודחה את הפניה. כבן יחיד ניסו למנועו מפעולות קרב מסוכנות, והתפרץ בעצמו לקרב.

נפל בא' בטבת תש"ט (2.1.1949), בכיבוש משלט ליד רפיח הסוגר את דרך הנסיגה לאויב הנצור בפ'לוגה. מספרים כי נפגע מצרור כדורים בחסלו עמדת אויב ברימון. הובא למנוחות בגבעת השלושה.

יאיר רזניק

ה פ ג י ש ה ה א ח ר ו נ ה :

"אותו ערב פתחתי את הדלת וחיפשתי: אין סימנים

שיאירק'ה ביקר.

"ראשית, אין פתק על השולחן: שנית האקורדיון אינו

פתוח. השעה שמונה בערב. מישהו דופק בדלת ויאירק'ה נכנס.

"מה זה, בשעה כל כך מאוחרת?"

"כן אמא לשעה אחת. הייתי פה פעמים ולא מצאתיך.

לא היה זמן לגשת. אמנם פעם אחת היה לי יותר זמן וניגשתי

לגבעת השלושה, ושוב נכנסתי אליך. חיכיתי שעתיים ולא

באת. פעם שניה היתה לי רק מחצית השעה. אכלתי. ניגנתי

קצת והשארתי לך פתק, כי בקרוב אבוא. והנה באתי.

נו, אמא, מה הענינים? איך העבודה? הבריאות?

את יודעת, אמא, באו לשחרר אותי, שאשוב להיות חבר

בקיבוץ, אולם הגדוד סירב. אל תדאגי, אמא, עוד ימים מספר

ואשוב הביתה, לגבעה. גם החברה שלי תבוא וגם את, משפחה

שלמה..."

יאיר רזניק

"הוא מנגן, ואני מסרקת את שערותיו. זו הפעם האחרונה

לי להיות על ידו. הוא מסתכל בתמונות ב"דבר השבוע"

ומנגן את השיר האהוב עליו ועלי.

"יאיר היה גבוה מאד. עליתי על כסא וחיבקתיו בכוח,

בפעם האחרונה...

"ביקשתי: יאיר'לה... לונה לילה אחד בבית. אני אכסה

אותך יפה. ובבוקר השכס, כאשר אקום תסע גם אתה. אני

מרגישה את עצמי רע מאד, עזור לי". והוא:

"לא אמא, אינני יכול. תארי לעצמך: כאשר אינני בא -

איש אינו יוצא לעבודה. זו אחריות!

"הוא הלך. הרגשתי את עצמי רע ולא הלכתי ללוותו

לדרכו, לדרכו האחרונה, ממנה לא חזר."

אמא

יאיר רזניק

ל ד מ ו ת ו

"לילה אחד יצאנו להטרדה במסגרת מבצע "עין". יאיר עסק

אז בתפקיד בגדוד. לפני הפעולה ניגש אלי וביקש להשתתף

בפעולה. שאלתיו מדוע יחפוץ כל כך לצאת, והוא ענה

בפשטות: "הבן, אי אפשר שאני אשב פה בחיבוק ידיים, בו

בזמן שבנזלה חסרות ידיים עובדות".

"הוא שיכנע אותי. וכי כנות ואמת גדולה כזו לא תשכנע?

יצאנו. יאיר סגן מפקד המחלקה. כל הזמן הוא בתנועה: רץ,

מוסר פקודות, מסביר לאנשים ולממכ"פים את תפקידם, מנחם

על הקור השורר בנגב. הערצתי..."

"יום אחד לפני האסון שוחחנו על בעיות המשכורת. יאיר,

כרגיל, מנסה להסביר בשקט ובהגיון רב את עמדתו. הוא משלב

זמקשר את חיי עצמו במשק, את חיי המשק בכלל. הוא פותח

עולם חדש, מרחיב אופקים. שומע במתינות, קולט, אינו

מפסיד אף מלה, מעריך אותך; ואתה נהנה משיחתו.

"יוצאים למבצע חדש. יאיר בא אלי ומערער. לדעתו אין

יאיר רזניק

המחלקה שאליה צורף עתידה למלא תפקיד פריצה, והוא רוצה להיות בפורצים. הוא צודק. הרגעתיו ודעתי נחה עליו. "...שעה קלה לפני הפעולה. התפקיד: כיבוש משלט אויב

מבוצר היטב בהתקפת לילה. ידיעות כמעט ואין.

מלאכה קשה... אין גם חבלנים לפיצוץ גדרות התיל.

אנו מקבלים חותכי תיל ומוסרים אותם לאנשים, וביניהם

ליאיר. ידיים נאמנות, ידי נער עובד, הרגילות לכל מכשיר:

פעם היתה זו המחרשה, ועתה הרובה ומספרי התיל.

"המחלקות זוחלות אל הגדר. אש נוראה. מחלקת יאיר

מודיעה: "נתקלנו בגדר ופרצנו אותה. אנו נעים הלאה.

"פרצנוה". מילה אחת. מי פרץ? ידעתי...

"אש האויב אינו המרפה. יאיר פורץ את הגדר השניה,

את זו המסובכת. נבעה פרץ גדול, אשר דרכו אפשר להסתער.

המחלקה מסתערת. יאיר מתפרץ הראשון, שואג שאגת

"מוות לאויב!" ופתאום נדם, נדם לנצח...

"בזכותו, במתפרץ הראשון, נכבש המשלט אותו לילה."

יד לבנים - חדרה

יאיר רזניק
בן חוה ויעקב רזניק

17/02/30
02/01/49

י"ח בטבת תר"ץ
א' בטבת תש"ט

נולד ביום
נפל ביום